

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (ДЕВЕТИ СЪСТАВ)

11 септември 2014 година *

„Преюдициално запитване — Социална сигурност на работниците мигранти — Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕО) № 883/2004 — Приложимо национално законодателство — Определяне на държавата членка, компетентна да предостави семейно обезщетение — Положение, в което работникът мигрант и семейството му живеят в държава членка, в която са съсредоточени интересите им и е отпуснато семейно обезщетение — Молба за отпускане на семейно обезщетение в държавата членка по произход след изтичане на срока за получаване на обезщетение в държавата членка по пребиваване — Правна уредба на държавата членка по произход, съгласно която такива обезщетения се предоставят на лицата с регистриран в тази държава постоянен адрес“

По дело C-394/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Nejvyšší správní soud (Чешка република) с акт от 2 май 2013 г., постъпил в Съда на 11 юли 2013 г., в рамките на производство по дело

Ministerstvo práce a sociálních věcí

срещу

В.,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: M. Safjan, председател на състава, A. Prechal (докладчик) и K. Jürimäe, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

— за В., от V. Soukup, advokát,

— за чешкото правителство, от M. Smolek и J. Vlácil, в качеството на представители,

— за гръцкото правителство, от T. Papadourou, в качеството на представител,

— за Европейската комисия, от D. Martin и P. Němečková, в качеството на представители,

* Език на производството: чешки.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 76 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, в изменената и актуализираната му редакция с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 година (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и поправка в L 32 от 6.2.2008 г., стр. 31), изменен с Регламент (ЕО) № 592/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година (ОВ L 177, стр. 1, наричан по-нататък „Регламент № 1408/71“), както и на член 87 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в L 33 от 7.2.2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година (ОВ L 284, стр. 43, наричан по-нататък „Регламент № 883/2004“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Ministerstvo práce a sociálních věcí (Министерство на труда и социалните грижи) и г-жа В. относно акт, с който на последната се отнема правото на семейни обезщетения, с мотива че Чешката република не е компетентна да ги изплаща.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1408/71

- 3 Член 1 от Регламент № 1408/71 е озаглавен „Определения“ и в буква з) от него се предвижда, че „пребиваване означава обичайно пребиваване“.
- 4 Член 13 от този регламент, озаглавен „Общи правила“, предвижда:

„1. Съгласно членове 14в и 14е лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една-единствена държава членка. Това законодателство се определя в съответствие с разпоредбите в настоящия дял.

2. Съобразно разпоредбите на членове от 14 до 17:

[...]

- е) лице, за което престане да бъде приложимо законодателството на дадена държава членка, без за него да стане приложимо законодателството на друга държава членка в съответствие с някое от правилата по предходните алинеи или в съответствие с предвидените в членове от 14 до 17 изключения или особени разпоредби, е подчинено на законодателството на държавата членка, на чиято територия пребивава единствено съгласно разпоредбите на това законодателство“.

- 5 В дял III, глава 7 от същия регламент се съдържа член 76 от него; той е озаглавен „Правила за приоритетно прилагане в случаи на натрупване на право на семейни обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава и съгласно законодателството на държавата членка по пребиваване на членовете на семейството“ и параграф 1 от него предвижда:

„Когато съгласно законодателството на държавата членка, на чиято територия пребивават членовете на семейството, се предвиждат семейни обезщетения през един и същи период от време за един и същи член на семейството и въз основа на упражняването на дадена професия, [изплащането] на дължимите семейни обезщетения в съответствие със законодателството на друга държава членка, по целесъобразност съгласно членове 73 или 74, се [спира] до размера, предвиден в законодателството на първата държава членка“.

Регламент № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009

- 6 Регламент № 1408/71 е заменен с Регламент № 883/2004. Съгласно член 91 от последния регламент той се прилага от датата на влизане в сила на регламента по прилагането му. Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент № 883/2004 (ОВ L 284, стр. 1) влиза в сила на 1 май 2010 г.
- 7 Член 1 от Регламент № 883/2004 е озаглавен „Определения“ и буква й) от него предвижда, че „пребиваване“ означава мястото, където лицето обичайно пребивава“.
- 8 Член 11 от посочения регламент е озаглавен „Общи правила“ и параграф 1 и параграф 3, буква д) от него предвиждат:

„1. Лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една държава членка. Това законодателство се определя в съответствие с настоящия дял.

[...]

3. Съгласно членове 12—16:

[...]

а) всяко друго лице, към което букви а)—г) не се прилагат, е подчинено на законодателството на държавата членка по пребиваване, без да се засягат останалите разпоредби на настоящия регламент, гарантиращи му обезщетения съгласно законодателството на една или повече други държави членки“.

- 9 Член 87 от същия регламент е озаглавен „Преходни разпоредби“ и параграфи 1, 3 и 8 от него предвиждат:

„1. Не се придобиват права съгласно настоящия регламент за периода, предхождащ датата на прилагане.

[...]

3. В съответствие с параграф 1, право по настоящия регламент се придобива, дори когато то се отнася до осигурителен случай, настъпил преди датата на прилагането му в съответната държава членка.

[...]

8. Ако в резултат на настоящия регламент дадено лице е подчинено на законодателството на държава членка, различно от определеното в съответствие с дял II на Регламент [№ 1408/71], това законодателство продължава да се прилага, докато съответното положение остава непроменено и във всеки случай не повече от 10 години от датата на прилагане на настоящия регламент, освен ако съответното лице поиска да се подчинява на законодателството, приложимо съгласно настоящия регламент. [...]“.

10 Член 11 от Регламент № 987/2009, озаглавен „Елементи за определяне на пребиваването“, гласи:

„1. При различия в становищата на институциите на две или повече държави членки относно определяне на пребиваването на лице, за което се прилага основният регламент, тези институции установяват с взаимно съгласие центъра на интересите на съответното лице въз основа на цялостна оценка на наличната [...] информация относно релевантните факти, които може по целесъобразност да включват:

- а) продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави членки;
- б) положението на лицето, включително:
 - i) естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, по-специално мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянния характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост;
 - ii) семейното положение и роднинските връзки на лицето;
 - iii) упражняването на неплатена дейност;
 - iv) когато става въпрос за студенти, източника на техните доходи;
 - v) жилищното положение на лицето, по-специално доколко е постоянен характерът му;
 - vi) държавата членка, в която се счита, че лицето пребивава за целите на данъчното облагане.

2. Когато съобразяването на различните критерии, основаващи се на приложимите факти, посочени в параграф 1, не води до постигане на съгласие между съответните институции, намерението на лицето, което произтича от тези факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето, се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице“.

Чешкото право

- 11 Видно от акта за преюдициално запитване, съгласно член 3 и член 31, параграф 1, второ изречение от Закон № 117/1995 от 25 май 1995 г. за социалното подпомагане (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře), в редакцията му в сила към датата на приемане на разглеждания в главното производство административен акт, право на помощ за отглеждане на дете има физическо лице, регистрирало своя постоянен адрес на територията на Чешката република съгласно членове 10 и 10а от Закон № 133/2000 за регистъра на населението и личните идентификационни номера и за изменение на някои закони (zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)).

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 12 Г-жа В. е гражданка на Чешката република, която живее във Франция със съпруга си и малолетната си дъщеря, родена във Франция. Г-жа В. и съпругът ѝ все пак имат съответен постоянен адрес в Чешката република, регистриран в съответствие с член 10 от Закон № 133/2000 за регистъра на населението и личните идентификационни номера и за изменение на някои закони.
- 13 Г-жа В. е получила обезщетение за безработица във Франция, а съпругът ѝ упражнява професионална дейност в тази държава. Всички членове на семейството са здравно осигурени във Франция. През периода от 9 февруари до 30 май 2009 г. г-жа В. е ползвала отпуск по майчинство и на това основание е получавала във Франция обезщетение за майчинство. Впоследствие в периода от 1 юни до 30 ноември 2009 г. г-жа В. е получавала в тази държава членка допълнително семейно обезщетение, наречено „*prestation d'accueil du jeune enfant*“ [обезщетение за отглеждане на малко дете] или „РАЈЕ“, чийто размер се определя в зависимост от доходите на получателя. След изтичане на срока за получаване на посоченото обезщетение, г-жа В. подава в Чешката република молба за семейно обезщетение.
- 14 С акт от 14 юни 2010 г. Úřad práce (агенция по заетостта) на град Острава решава да ѝ отпусне посоченото обезщетение, считано от 1 декември 2009 г.
- 15 Като смята, че правото на г-жа В. на семейно обезщетение трябва да бъде преразгледано към датата, от която започва да се прилага Регламент № 883/2004, а именно 1 май 2010 г., с акт от 16 ноември 2010 г. Krajský úřad Moravskoslezského kraje (администрация на област Моравия-Силезия), чиито правомощия са прехвърлени на Ministerstvo práce a sociálních věcí, решава да прекрати правото на разглежданото обезщетение, считано от 1 май 2010 г., с мотива че Чешката република вече не е компетентната държава членка поради съсредоточаването на интересите на г-жа В. и на семейството ѝ във Франция.
- 16 Запитващата юрисдикция има съмнения относно компетентността на Чешката република да отпуска семейни обезщетения на г-жа В. Според тази юрисдикция, ако се приеме, че Чешката република е била компетентна да отпуска такива семейни обезщетения, не е сигурно, че това положение е останало непроменено след 1 май 2010 г. предвид новите правила относно пребиваването, предвидени в Регламент № 987/2009.
- 17 При тези обстоятелства Nejvyšší správní soud (Върховен административен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли член 76 от Регламент [№ 1408/71] да се тълкува в смисъл, че при обстоятелствата по разглежданото дело, а именно че жалбоподателката, нейният съпруг и детето ѝ живеят във Франция, където съпругът работи, където се намира центърът на техните интереси и където жалбоподателката е получила изцяло семейното обезщетение РАЈЕ (*prestation d'accueil du jeune enfant*), Чешката република е компетентна държава [членка] за изплащането на семейни обезщетения под формата на помощ за отглеждане на дете?

При утвърдителен отговор на първия въпрос:

2) Следва ли преходните разпоредби на Регламент [№ 883/2004] да се тълкуват в смисъл, че задължават Чешката република да изплаща семейно обезщетение след 30 април 2010 г., макар да е възможно компетентността на дадена държава да бъде повлияна, считано от 1 май 2010 г., от новото определение на понятието „пребиваване“, съдържащо се в Регламент [№ 987/2009] (членове 22 и сл.)?

При отрицателен отговор на първия въпрос:

- 3) Следва ли Регламент [№ 883/2004] (и по-специално член 87) да се тълкува в смисъл, че при обстоятелствата по разглежданото дело Чешката република, считано от 1 май 2010 г., е компетентна държава [членка] за изплащането на семейно обезщетение?“.

По допустимостта

- 18 Г-жа В. твърди, че въпросите са ирелевантни за главното производство, тъй като се отнасят до правото ѝ на семейни обезщетения от 1 декември 2009 г., при положение че не се оспорва правото ѝ да получава тези обезщетения за периода от 1 декември 2009 г. до 1 май 2010 г., и по делото се разглежда само загубата на това право, считано от последната дата.
- 19 Следва да се напомни, че в рамките на производството по член 267 ДФЕС само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално заключение, за да може да постанови решението си, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, след като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе. Презумпцията за релевантност на поставените от националните юрисдикции преюдициални въпроси може да бъде оборена само по изключение, когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. по-специално решение *Iberdrola Distribución Eléctrica*, C-300/13, EU:C:2014:188, т. 16).
- 20 В случая не е очевидно, че исканото от запитващата юрисдикция тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство или че поставеният от нея проблем е от хипотетично естество. Следователно, като се има предвид също, че Съдът разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси, преюдициалните въпроси са допустими, противно на поддържаното от г-жа В.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 21 В самото начало следва да се отбележи, че в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда той трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, които са му зададени (решения *Krüger*, C-334/95, EU:C:1997:378, т. 22 и 23 и *Hewlett-Packard Europe*, C-361/11, EU:C:2013:18, т. 35).
- 22 В случая с първия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали Регламент № 1408/71 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема за компетентна да отпуска семейно обезщетение съгласно вътрешното си право на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка.

- 23 Съгласно постоянната практика на Съда разпоредбите на дял II от този регламент целят по-специално заинтересованите лица по принцип да са включени към схемата за социална сигурност само на една-единствена държава членка, за да се избегнат натрупванията на приложими национални законодателства и усложненията, които би могло да произтекат от това. Този принцип намира проявление по-специално в член 13, параграф 1 от посочения регламент (вж. по-специално решение *Hudzinski и Wawrzyniak*, C-611/10 и C-612/10, EU:C:2012:339, т. 41).
- 24 В случая следва да се констатира, че законодателството, приложимо за положението на г-жа В. във връзка с правото ѝ на семейни обезщетения, е определено в член 13, параграф 2, буква е) от Регламент № 1408/71. Всъщност съгласно посочената разпоредба за лице, което е преустановило всякаква дейност като заето лице на територията на дадена държава членка и което поради това вече не отговаря на условията по член 13, параграф 2, буква а) от същия регламент, нито отговаря на условията по друга разпоредба от него, за да попадне в обхвата на законодателството на държава членка, е приложимо законодателството на държавата, в която то преди това е упражнявало дейност като заето лице, стига да продължава да пребивава в нея (вж. в този смисъл решение *Kuusijärvi*, C-275/96, EU:C:1998:279, т. 29 и 34).
- 25 Следователно съгласно член 13, параграф 2, буква е) от Регламент № 1408/71 за г-жа В. продължава да се прилага законодателството на държавата членка, на чиято територия тя преди това е упражнявала дейност като заето лице и на която все още пребивава, а именно — с оглед на данните от акта за преюдициално запитване — френското законодателство.
- 26 В това отношение всъщност следва да се напомни, че съгласно член 1, буква з) от Регламент № 1408/71 по смисъла на този регламент под понятието „пребиваване“ следва да се разбира обичайното пребиваване, тоест мястото, в което съответните лица пребивават обичайно и в което обичайно са съсредоточени интересите им, и следователно това понятие е самостоятелно и присъщо на правото на Съюза (вж. решение *Swaddling*, C-90/97, EU:C:1999:96, т. 28 и 29). При все това, видно от фактите, установени от запитващата юрисдикция и възпроизведени в точки 12 и 13 от настоящото решение, г-жа В. пребивава обичайно и интересите ѝ са съсредоточени във Франция.
- 27 След като съгласно член 13 от Регламент № 1408/71 за г-жа В. се прилага френското законодателство, се поставя и въпросът дали разпоредбите на този регламент допускат разглежданите в главното производство семейни обезщетения да бъдат отпускани в съответствие с правото на държава членка, различна от компетентната държава членка по смисъла на посочения регламент. Всъщност, видно от акта за преюдициално запитване, съгласно чешкото законодателство г-жа В. може да получава това обезщетение само защото има регистриран постоянен адрес на територията на Чешката република.
- 28 В това отношение следва да се припомни, че държавата членка, която не е компетентна, има възможност да отпуска семейни обезщетения, ако е налице точна и особено тясна привръзка между територията на тази държава и разглежданото положение, при условие че не се засягат несъразмерно предвидимостта и ефективността на разпоредбите за координиране от посочения регламент (вж. в този смисъл решение *Hudzinski и Wawrzyniak*, EU:C:2012:339, т. 65—67).
- 29 При все това само фактът, че г-жа В. има регистриран постоянен адрес в Чешката република, без да живее в тази държава членка, като тя явно пребивава обичайно във Франция, където е получавала обезщетение за безработица, обезщетение за майчинство, считано от 9 февруари 2009 г., и семейно обезщетение, сходно с това, за което впоследствие е подала молба в Чешката република, изглежда, не може да доведе до такава връзка между г-жа В. и Чешката република, освен ако запитващата юрисдикция не установи друго при окончателна проверка.

- 30 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия преюдициален въпрос следва да се отговори, че Регламент № 1408/71, и по-специално член 13 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема за компетентна да отпуска семейно обезщетение на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка. Член 13 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска също държава членка да предоставя семейни обезщетения на дадено лице, когато тя не е компетентната по отношение на него държава, освен ако не е налице точна и особено тясна привръзка между разглежданото положение и територията на първата държава членка.

По втория въпрос

- 31 С оглед на отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По третия въпрос

- 32 С третия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема, считано от 1 май 2010 г., за компетентна да отпуска семейно обезщетение съгласно вътрешното си право на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка.
- 33 С оглед на практиката на Съда, припомнена в точка 21 от настоящото решение, в случая следва да се отбележи в самото начало, че съгласно член 11 от посочения регламент, чиято редакция съответства на тази на член 13 от Регламент № 1408/71, лицата, за които се прилага Регламент № 883/2004, са подчинени на законодателството само на една държава членка — компетентната държава. Съгласно член 11, параграф 3, буква д) от последния регламент и по съображения, аналогични на изложените в точки 24—26 от настоящото решение, за г-жа В. продължава да се прилага законодателството на държавата членка по пребиваване.
- 34 В това отношение следва да се отбележи, че понятието „пребиваване“ е определено в член 1, буква й) от Регламент № 883/2004 като мястото, където лицето обичайно пребивава. Член 11 от Регламента за прилагане № 987/2009 приравнява пребиваването на центъра на интересите на съответното лице. Тази разпоредба кодифицира също установените в практиката на Съда фактори, които могат да бъдат взети предвид при определяне на посочения център на интересите, като такива фактори са продължителността на и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави членки или семейното положение и роднинските връзки (вж. в този смисъл решение Wencel, C-589/10, EU:C:2013:303, т. 50).
- 35 При тези обстоятелства и без да е необходимо Съдът да се произнася по преходните разпоредби в член 87 от Регламент № 883/2004, е достатъчно да се констатира, че с този регламент не се въвежда никакво релевантно изменение спрямо Регламент № 1408/71 във връзка с разпоредбите относно определянето на компетентната държава членка и понятието за пребиваване, с които е свързано разрешаването на спора в главното производство. Следователно по това дело Чешката република не е компетентната държава по смисъла на релевантните разпоредби на Регламент № 883/2004.
- 36 С оглед на изложените по-горе съображения на третия преюдициален въпрос следва да се отговори, че Регламент № 883/2004, и по-специално член 11 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема за компетентна да отпуска семейно обезщетение на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка.

По съдебните разноси

- 37 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

- 1) Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, в изменената и актуализираната му редакция с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 година, изменен с Регламент (ЕО) № 592/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година, и по-специално член 13 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема за компетентна да отпуска семейно обезщетение на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка. Член 13 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска също държава членка да предоставя семейни обезщетения на дадено лице, когато тя не е компетентната по отношение на него държава, освен ако не е налице точна и особено тясна привръзка между разглежданото положение и територията на първата държава членка.
- 2) Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност, изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година, и по-специално член 11 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държава членка да се приема за компетентна да отпуска семейно обезщетение на дадено лице само защото то има регистриран постоянен адрес на територията ѝ, без то и членовете на семейството му да работят или да пребивават обичайно в тази държава членка.

Подписи